

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Nc/a/161/95 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal im primerané finančné zadost'učinenie každému po 6 000 eur a náhradu trov konania

2. Z ústavných sťažností vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. Nc/a/161/95 z 22. augusta 1996 vo veci „*úschovy zložiteľa Vodné dielo Žilina a s. Trenčín pre: [REDAKOVANÉ], príjemca neznámy, o prijatie sumy 1 236 000 Sk do úschovy, ako náhrada za vyvlastnené nehnuteľnosti*“ prijal do úschovy sumu 1 236 000 Sk zloženú na bankovom účte a zároveň žiadal banku, aby uvedenú sumu spravovala na účte s príslušnými úrokmi až do ďalšieho rozhodnutia súdu. Prijemcov vyzval, aby sa o výplatu zložených peňazí prihlásili v lehote troch rokov od právoplatnosti tohto uznesenia, a to buď písomne, alebo ústne do zápisnice. Poučil ich, že ak sa v stanovenej lehote neprihlásia, začne sa konanie o prepadnutie peňazí v prospech štátu.

3. Dňa 14. januára 2000 okresný súd žiadal od zložiteľa súhlas na vydanie predmetu úschovy, pričom zložiteľ oznámil, že vydaniu v prospech príjemcu bráni súdne konanie prebiehajúce pod sp. zn. C/173/93.

4. Okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. Nc/a/161/95 zo 14. februára 2002 tak, že predmet úschovy pripadne štátu, ak sa nik neprihlási do 3 rokov od vyhlásenia tohto uznesenia.

5. Dňa 4. marca a 4. apríla 2002 boli okresnému súdu doručené žiadosti príjemcov o vydanie úschovy a 18. marca 2002 odvolanie proti uzneseniu zo 14. februára 2002. Dňa 9. apríla 2002 zložiteľ doručil okresnému súdu návrh na výplatu deponovanej sumy, 28. mája 2002 príjemcovia doručili súdu námietky proti návrhu na vydanie.

6. Dňa 12. novembra 2002 bola vec preložená Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní/námietkach, ktorý ju vrátil okresnému súdu 6. mája 2003 ako predčasne predloženú. Po tom, čo bolo rozhodnuté okresným súdom vo veci sp. zn. 16C/173/93, okresný súd žiadal zložiteľa 21. novembra 2003 o vyjadrenie k výplate deponovanej sumy.

7. Zložiteľ sa vyjadril negatívne, keďže v tom čase ešte vec sp. zn. 16C/173/93 nebola právoplatne skončená.

8. Okresný súd vyzval odvolateľov 12. januára 2004 na doplnenie odvolania/námietok.

9. Uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 16. mája 2004 bol predmet úschovy vydaný v prospech príjemcov, po podaní odvolania 30. júna 2004 bolo uznesenie zo 16. mája 2004 zo zákona zrušené a následne uznesením okresného súdu vydaným sudcom 29. decembra 2004 bol predmet úschovy vydaný v prospech príjemcov.

10. Po podaní odvolania 3. februára 2005 bola vec predložená odvolaciemu súdu 7. marca 2005. Krajský súd uznesením sp. zn. 23Co/98/2005 z 24. júna 2005 napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu (z dôvodu jej nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočného odôvodnenia).

11. Po vrátení veci 30. januára 2006 okresný súd 15. februára 2006 a opakovane 17. mája 2006 žiadal Správu katastra Žilina o spoluprácu (stanovisko k vlastníctvu pozemkov).

12. Dňa 19. júna 2006 vyrubil okresný súd súdny poplatok za odvolanie z 3. februára 2005, proti ktorému podali účastníci 11. júla 2006 odvolanie.

13. Uznesením z 30. augusta 2006 okresný súd priznal účastníkom konania čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov a vec predložil 2. októbra 2006 krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 27. marca 2007 uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu s tým, že okresný súd nedostatočne odôvodnil napadnuté uznesenie a o odvolaní už vlastne bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu z 30. augusta 2006.

14. Okresný súd vyhotovil 8. novembra 2007 úradný záznam, v ktorom uviedol, že je potrebné vydanie opravného uznesenia k vyhláske zo 14. februára 2002, keďže správny dátum vydania má byť 24. november 2006, a opravil právoplatnosť uznesenia o prijatí peňažného planenia do úschovy. Uznesením tiež prerušil napadnuté konanie do právoplatného skončenia ním vedených konaní pod sp. zn. 12C/228/2003 a sp. zn. 16C/124/2004.

15. Proti tomuto uzneseniu bolo podané 22. novembra 2007 odvolanie a vec bola 16. januára 2008 predložená krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 30. mája 2008 potvrdil uznesenie okresného súdu o prerušení konania.

16. Uznesením z 12. januára 2010 okresný súd prerušil napadnuté konanie do právoplatného skončenia ním vedených konaní pod sp. zn. 14C/108/2009 a sp. zn. 25C/86/2009.

17. Účastníci žiadali 8. júna 2016 a 25. septembra 2018 o pokračovanie v prerušenom konaní, šetrením však okresný súd zistil, že súvisiace konania neboli právoplatne skončené. Dňa 11. októbra 2022 právna zástupkyňa sťažovateľov požiadala okresný súd o pokračovanie v konaní.

18. Dňa 15. mája 2023 urgovala právna zástupkyňa v mene aktuálnych príjemcov pokračovanie v konaní. Poukázala na skutočnosť, že od právoplatného skončenia súdnych konaní, ktoré boli dôvodom prerušenia napadnutého konania, uplynula značná doba. Vzhľadom na čas blížiaci sa k tridsiatim rokom od zloženia finančných prostriedkov do súdnej úschovy žiadali príjemcovia opakovane súd o urýchlené konanie vo veci.

19. V mesiaci august 2023 okresný súd zisťoval okruh účastníkov napadnutého konania v Registri obyvateľov, lustraval účastníkov v Českej republike a uzneseniami ustanovil účastníkom opatrovníka.

20. Uznesením z 8. augusta 2023 okresný súd vydal predmet úschovy určeným príjemcom, pričom v čase predloženia spisu ústavnému súdu predmetné rozhodnutie doručoval.

II.

Argumentácia sťažovateľov

21. Podľa názoru sťažovateľov postupuje okresný súd v ich právnej veci „*nesústredene a neefektívne*“, pričom v súčasnom období vo veci nekoná. Sťažovatelia uvádzajú, že si plnili všetky povinnosti uložené im súdom, nepodávali žiadne obštrukčné a nedôvodné procesné návrhy.

22. Sťažovatelia poukazujú na to, že „*po 26. rokoch a takmer 11. mesiacoch sa vec nachádza iba na prvostupňovom súde a vidina právoplatne skončenej veci je v nedohľadne*“, čo predstavuje pre nich neprimeranú až extrémnu dobu z hľadiska predmetu konania.

23. Sťažovatelia sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia z dôvodu pretrvávajúceho pocitu neistoty a vzniku nemajetkovej ujmy.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

24. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti predovšetkým poukázal na to, že napadnuté konanie bolo prerušené uzneseniami z 8. novembra 2007 a 12. januára 2010 do právoplatného skončenia iných súvisiacich konaní. K prerušeniu konania došlo z dôvodu sporného vlastníctva vyvlastňovanej nehnuteľnosti, a tak nebolo zrejmé, komu je súd oprávnený vyplatiť náhradu za vyvlastnenie. Rozhodnutie súdu v konaní o súdnej úschove tak záviselo od posúdenia predbežnej právnej otázky týkajúcej sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a nahradenia súhlasu na vyplatenie finančných plnení zo súdnej úschovy podľa § 185e OSP.

25. Po zistení, že všetky súvisiace konania boli právoplatne ukončené, okresný súd 26. októbra 2022 pristúpil k zisťovaniu okruhu účastníkov konania v nadväznosti na preskúmanie dedičských rozhodnutí po právnych nástupcoch pôvodných príjemcov a vykonal šetrenie pobytu zistených osôb. Zákonný sudca vo svojom stanovisku, ktoré je súčasťou vyjadrenia k ústavnej sťažnosti, uviedol, že dĺžku napadnutého konania ovplyvnila časová náročnosť zisťovania právnych nástupcov účastníkov konania, ich aktuálnych trvalých pobytov, a to aj v Českej republike, celkový počet účastníkov konania a dedičských rozhodnutí, časová náročnosť dôsledného štúdia pripojených spisov a najmä dedičských rozhodnutí a s tým spojená povinnosť súdu z úradnej moci zisťovať stav veci bez ohľadu na aktivitu účastníkov konania. Sudca tiež poukázal na svoju pracovnú vyťaženosť v poručenskej agende, ktorú súčasne vybavuje a ktorú označil za prioritnú agendu, v ktorej je potrebné vzhľadom na záujmy maloletých detí konať bezodkladne.

26. Okresný súd poukázal na to, že aktuálne prebieha konanie o návrhu na obnovu jedného z konaní, na ktorého právoplatné skončenie bolo viazané prerušenie konania o úschove, a zdôraznil, že v napadnutom konaní bolo meritórne rozhodnuté 8. augusta 2023.

27. Okresný súd v doplnení vyjadrenia k ústavnej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru „*nebolo možné rozhodnutie o vydaní úschovy žiadnym spôsobom urýchliť*“, preto považuje sťažnosť za nedôvodnú a navrhuje, aby jej ústavný súd nevyhovel.

III.2. Replika sťažovateľov:

28. Sťažovatelia vo svojej replike uviedli, že ani po odpadnutí prekážky prerušenia napadnutého konania okresný súd v ich právnej veci takmer rok nekonal, a opätovne poukázali i na jeho neefektívny postup v súvislosti s vydaním uznesením č. k. Nc/a/161/1995-240 z 29. decembra 2004, ktorým súd vydal predmet úschovy bez splnenia zákonom daných podmienok, bez súhlasu označených príjemcov, čo musel reparaovať krajský súd zrušujúcim uznesením.

29. V reakcii na informáciu okresného súdu o prebiehajúcom konaní o obnove konania, na ktorého právoplatné skončenie bolo viazané prerušenie konania o úschove, sťažovatelia uvádzajú, že ide o ďalšiu skutočnosť potvrdzujúcu nesústredenosť konajúceho súdu, keďže ešte 3. decembra 2021 bola žaloba vo veci obnovy konania sp. zn. 6C/185/2016 zobratá späť a konanie bolo uznesením č. k. 6C/185/2016-222 zo 4. januára 2022 zastavené. Hoci uvedené uznesenie nie je právoplatné, najvýznamnejšie v tejto obrane je to, že toto konanie o obnove nemá v súčasnosti na rozhodovanie

veci už žiaden vplyv. Sťažovatelia tiež poukazujú na to, že okresný súd o návrhu z 30. júna 2016 (č. I. 521 návrh na prerušenie konania z dôvodu vedenia konania o obnove sp. zn. 6C/185/2016) vôbec nekonal a ani nerozhodol, teda vydanie z úschovy nebolo pre obnovu konania ani prerušené.

30. V súvislosti s obranou okresného súdu spočívajúcou vo faktickej náročnosti konania súvisiacou s veľkým počtom účastníkov konania a so zisťovaním ich právnych nástupcov sťažovatelia uvádzajú, že účastníci konania boli v súvisiacich konaniach prebiehajúcich na okresnom súde priebežne aktualizovaní, preto by nemalo okresnému súdu spôsobovať problém ustáliť ich okruh.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

31. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľov tvorí námietka, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré nie je ani po viac ako 27 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené, došlo k vzniku zbytočných prietáhov takej intenzity, ktoré odôvodňujú vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

33. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už označených práv vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je naplnené až právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97 a I. ÚS 10/98).

34. Ústavný súd teda akcentuje, že pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“ (III. ÚS 127/03). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

35. Pred samotným posúdením dôvodnosti ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné vysporiadať sa so skutočnosťou, že jediným pôvodným účastníkom konania o úschove je sťažovateľ [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd zistil, že u ostatných sťažovateľov došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho subjektu konania na strane príjemcu, a to na základe univerzálnej sukcesie v rokoch 2007, 2009 a 2013. Univerzálna sukcesia v danom čase

(za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku) automaticky vyvolávala procesnoprávne nástupníctvo. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu. V dôsledku procesnoprávneho nástupníctva do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že i títo sťažovatelia ako univerzálni sukcesori môžu relevantne namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene subjektu konania v súvislosti s procesným nástupníctvom v rámci dedičského konania (m. m. I. ÚS 52/2001, IV. ÚS 16/05, III. ÚS 511/2014, III. ÚS 309/2015).

36. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

37. Z judikatúry ústavného súdu však vyplýva tiež to, že v prípade extrémnych priet'ahov (priet'ahy, ktoré možno počítať v desiatkach rokov) už uvedené faktory strácajú význam, pretože ani právne či skutkovo najnáročnejšie spory nesmú trvať takú dlhú dobu, ktorá už predstavuje podstatnú časť ľudského života. Ústavný súd už mnohokrát vyslovil, že „oneskorená spravodlivosť je odmietnutou spravodlivosťou“ (pozri nález sp. zn. II. ÚS 17/2019, bod 32 a tam citované rozhodnutia) a že dĺžka konania počítaná v desiatkach rokov je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a už sama osebe je spôsobilým dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva účastníka takého konania na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 52/01, I. ÚS 582/2015, III. ÚS 169/2017, II. ÚS 17/2019).

38. Európsky súd pre ľudské práva v obdobných prípadoch konštatoval, že vo výnimočných prípadoch môže byť príliš dlhé trvanie súdneho konania považované za zásah do práva na prístup k súdu a neodôvodnená absencia konečného rozhodnutia počas obzvlášť dlhého obdobia môže predstavovať až odmietnutie spravodlivosti (rozsudok vo veci Vassilios Athanasiou a ďalší proti Grécku z 21. 12. 2010, č. 50973/08, § 52).

39. V súvislosti s ústavným prieskumom postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a vyžiadaného spisového materiálu zistil, že konanie v uvedenej veci začalo prijatím sumy 1 236 000 Sk do úschovy uznesením sp. zn. Nc/a/161/95 z 22. augusta 1996, pričom v čase prerokovania ústavnej sťažnosti bolo v napadnutom konaní meritórne rozhodnuté uznesením z 8. augusta 2023, ktoré nenadobudlo právoplatnosť. Predmetnú dĺžku konania je možné považovať (i pri zohľadnení, že konanie bolo od roku 2008 do roku 2022 prerušené) už *prima facie* za extrémnu a za absolútne ústavne neakceptovateľnú a neospravedliteľnú (neobhájiteľnú) a sama osebe je dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to bez potreby bližšieho skúmania konkrétneho priebehu konania. Napriek tomu ústavný súd poukazuje na to, že k predĺženiu konania prispel samotný okresný súd už i v období pred prerušením napadnutého konania okrem iného tým, že jeho uznesenie z 29. decembra 2004, ktorým bol predmet úschovy vydaný v prospech príjemcov, krajský súd uznesením sp. zn.

23Co/98/2005 z 24. júna 2005 zrušil a vec vrátil okresnému súdu pre jeho nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie. Rovnako krajský súd uznesením z 27. marca 2007 zrušil uznesenie okresného súdu o poplatkovej povinnosti a vec vrátil okresnému súdu z dôvodu jej nedostatočného odôvodnenia, ako aj skutočnosti, že o odvolaní už vlastne bolo rozhodnuté (uznesením okresného súdu z 30. augusta 2006). Uvedené svedčí predovšetkým o neefektívnom a nesústredenom postupe okresného súdu.

40. Vzhľadom na extrémnu dĺžku napadnutého konania nepovažoval ústavný súd za potrebné hodnotiť ani tri východiskové kritériá pre posúdenie toho, či v danom prípade došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu.

41. Ústavný súd pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia či vysoký počet vecí v príslušnom oddelení nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nad rámec poznamenáva, že je táto okolnosť z individuálneho hľadiska, teda z hľadiska osoby zákonného sudcu pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti všeobecného súdu za plynulosť konania v posudzovanej veci ju zohľadniť nemožno.

42. Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k vzniku zbytočných priet'ahov, a tým k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku rozhodnutia).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

43. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

44. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

45. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany s'ťažovateľom ústavný súd prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej s'ťažnosti nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené (bod 2 výroku rozhodnutia).

46. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

47. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie, môže priznať s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

48. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

49. Sťažovatelia si v ústavnej sťažnosti žiadajú priznať od okresného súdu primerané finančné zadosťučinenie každý po 6 000 eur vzhľadom na dlhodobý stav právnej neistoty.

50. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

51. Vzhľadom na konštatované zbytočné prieskumy, neefektívny postup okresného súdu, berúc do úvahy extrémnu dĺžku napadnutého konania a všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval priznanie 4 000 eur každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie (bod 2 výroku rozhodnutia).

52. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

VI.

Trovy konania

53. Sťažovatelia si uplatnili náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním právnou zástupkyňou.

54. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Za prvé tri úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania, podanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie z 10. novembra 2023 vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2022, ktorá bola 1 252 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2023. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2023 v zmysle § 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 104,33 eur. Takto stanovená odmena predstavuje pri piatich sťažovateľoch a troch úkonoch 1 564,95 eur, s režijným paušalom 3 x 12,52 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) spolu 1 602,51 eur. Pokiaľ ide o ďalší úkon právnej služby (repliku sťažovateľov), ústavný súd konštatuje, že neobsahuje nové, resp. ústavnoprávne relevantné skutočnosti, ktoré mu nie sú známe, preto odmenu za uvedený úkon nepriznal. Úspešným sťažovateľom teda priznal náhradu trov konania v sume 1 602,51 eur (bod 4 výroku rozhodnutia).

55. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu